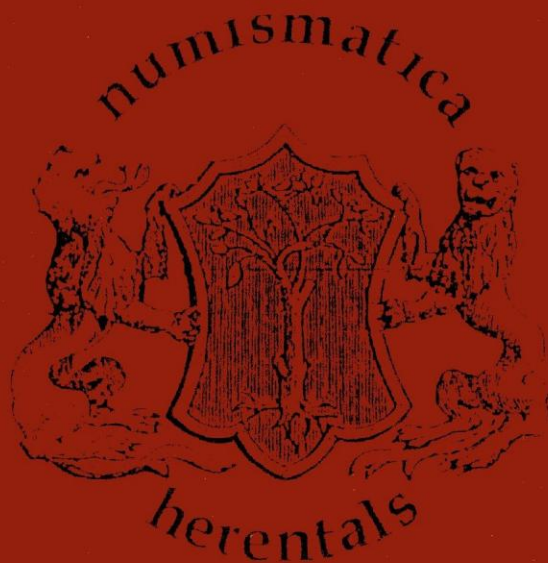

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

12

april 2005

verantwoordelijke uitgever – Numismatica Herentals
Rudy Dillen – Postbus 105 • – 2200 Herentals

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0472/542147 rudy.dillen@pandora.be
Michel Jansen	ondervoorzitter – ledenonthaal 014/507919 michel.jansen@mauquoy.com
Gust Verboven	penningmeester – schatbewaarder 014/219894
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473/556266 koen.de.pooter@pandora.be
Ivan Dillen	webmaker – public relations 0498/266560 ivan-dillen@telenet.be
Eddy Pauwels	bestuurslid – medewerker 0496/529952 pauwels.doudelet@pandora.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgelden 2005	11 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (17 € voor leden in het buitenland) 7 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals (10 € voor leden in het buitenland) 1 € een éénmalig dag-lidmaatschap
gratis toegang	voor -12 jaar, indien vergezeld van een volwassen lid www.numismatica-herentals.be

ledenbijeenkomst op de 2e zondag van elke maand van 08.30 – 12.00 u
zondag 10 april – 8 mei – 12 juni – 10 juli – 14 aug – 11 sept 2005
met als locatie Brasserie ‘**Den Brasseur**’, Bovenrij 50 – 2200 Herentals.

Algemene Vergadering EGMP 2005 te Herentals

Onze vereniging zal de jaarlijkse, statutair verplichte, algemene ledenvergadering van het E.G.M.P. organiseren. Deze gaat door op **zaterdag 21 mei 2005** in de Lakenhal op de Grote Markt, Herentals

frontpagina deze oude Tempelierzegel werd gevonden op de locatie van de voormalige commanderie van Cobricux (N-Frankrijk) zie artikel

11.05 u trekking voor een gratis deelname aan de **EGMP-dag** 21 mei

11.10 u bekendmaking van de winnaar van onze eerste **munten-puzzel**

11.15 u **aanwezigheidstombola** gratis voor de aangesloten leden

- * gouden 15 dollars Australia – Elizabeth II 1991
- * zilveren 5 franc (FR) – Leopold II 1873
- * one crown – Prins Charles & Lady Diana 1981

met telkens een fles rood, Côtes du Ventoux – Domaine Le Van 1999

11.20 u trekking van onze **tombola** 1 € = 1 lootje / 5 € = 6 loten

- * gouden medaille - 25-jarig regeringsjubileum Boudewijn 1976
- gouden juwelenpenning – 1 gulden Koningin Wilhelmina
- * zilveren 50 frank (type Schilden) – Leopold III (artikel) 1939
- 5 francs – un belga (FR) 1931
- verzilverd 500 frank – 150 jaar onafhankelijkheid (VL) 1980
- * zilveren 50 frank latijn Baldvins – Fabiola MCMLX

+ telkens een fles wit – vin de Pays des Côtes de Gascogne – Mage 2002
geschonken door supermarkt **Van Eccelpoel**, Lierseweg 20, Herentals.

in de tombola : Leopold III, meest controversiële koning der Belgen

Leopold werd, als eerste kind van Albert I en koningin Elisabeth, te Brussel geboren op 3 nov 1901. Hij werd op 23 feb 1934 staatshoofd nadat koning Albert I in Marche-les-Dames het leven liet bij het rotsklimmen. Even later verloor hij zijn vrouw Astrid bij een ongeval in het Zwitserse Küsnacht. In 1940 stond Leopold III aan het hoofd van het Belgische leger, maar na de capitulatie in mei 1940 bleef hij gedurende het ganse verloop van WO II in België. De 'Koningskwestie' ontstond in 1941 omdat koning Leopold trouwde met Lilian Baels, dochter van oud-gouverneur van West-Vlaanderen Walter Baels. Aangezien dit plaatsvond zonder toestemming van de Ministerraad en de Kamer was het huwelijk in feite ongeldig. In 1941 werd hun zoon Alexander geboren. Vlak voor het einde van de bezetting van België in juli 1944 werd de koninklijke familie meegevoerd naar Oostenrijk. Na de bevrijding door de geallieerden in 1945 verhuisden ze naar Zwitserland. In de tussentijd werd België bestuurd door Karel, Prins-regent, graaf van Vlaanderen en broer van Leopold III. Eerste minister Gaston Eyskens organiseerde ter oplossing van de koningskwestie in 1950 een referendum over de terugkeer en het aanblijven van Leopold als koning der Belgen. Het referendum haalde een ja-score van 57 %. In Vlaanderen was de meerderheid overweldigend met 72 %. In Wallonië en Brussel echter was meer dan de helft tegen terugkeer. Dit leidde bijna tot een burgeroorlog in België. Daarop besloot Leopold III wijselijk om de macht over te dragen aan zijn oudste zoon Boudewijn. Prins Karel zou dan tot de 21ste verjaardag van de nieuwe koning Prins-regent blijven. Op 16 juli 1951 tekende Leopold troonsafstand en 's anderdaags werd Boudewijn beëdigd als 5^e koning der Belgen.

Deze zilveren 50 frank, van het type 'Schilden' was in omloop van 1939-1946 en had een slagaantal van 1 miljoen stuks, waarvan er nadien 16 % niet werden ingeleverd. De munt heeft 16.70 gr. aan zuiver zilver en draagt de wapenschilden van de 9 provincies onder een kroon. Graveur : Marcel Rau.

Clubnieuws

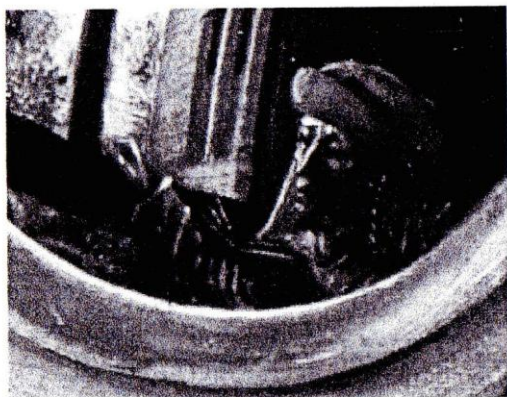
Op de tentoonstelling van 10 april, **België en zijn koloniaal verleden – ons land en zijn mandaatgebieden**, exposeert Joris Frederickx een selectie van zijn verzameling en legt u uit wat hij zo bijzonder vindt aan deze specifieke muntslag.

belangrijk : wil elk lid even controleren of zijn naam, vooraan op het etiket, correct is gespeld, dit is de naam die op uw gratis bronzen medaille '1 jaar Numismatica Herentals' zal prijken. Gelieve een eventuele spelfout tijdig te melden vóór 21 april !

we starten onze maandelijkse clubactiviteit een halfuurtje eerder op en verwelkomen leden en bezoekers reeds vanaf 8.30 u

NIEUW ! onze muntenpuzzel : voor de kwissers en puzzelaars onder u, presenteert de redactie van tijd tot tijd een numismatische puzzel, soms een makkelijke soms wat moeilijker. Om je clubblad wel intact te houden vind je dan in het midden een invulstrook, die je op de volgende clubactiviteit in de **puzzelbus** kunt gooien. Als je antwoord correct is maak je kans op een mooie munt met een lekkere fles wijn. In het daaropvolgend tijdschrift geven we dan tekst en uitleg op het gezochte.

VRAAG 1 : van welk schilderij maakt onderstaande vergroting deel uit en wat is de naam van de schilder ?

schiftingsvraag
hoeveel juiste antwoorden zullen er op zondag 10 april 2005 om 11.00 u in onze rode puzzelbus zitten ?

Deponeer je
antwoordstrookje vóór 11 u in de puzzelbus op de bestuurstafel.

Alle **leden** kunnen deelnemen met hun **strookje-op-naam**, de winnaar moet aanwezig zijn en de prijs persoonlijk worden afgehaald om 11.10 u

Beste leden,

Naar aanleiding van de viering van het **1-jarig** bestaan van **Numismatica Herentals**, was onze vereniging graag bereid om de jaarlijkse Algemene Vergadering van het EGMP in te richten. Deze gaat door in de Lakenhal op **zaterdag 21 mei 2005**.

Het programma :

09.30 u : onthaal in de Lakenhal, met koffie en 'Herentals boomke'

10.00 u : vergadering van het E.G.M.P. met na afloop de overhandiging van de opgedragen penning en bekroning van het beste jaarboekartikel.

11.00 u : spreekbeurt 'De geschiedenis van Herentals' door Jef Van den Bosch, nadien uitreiking van de aanwezigheidspenning.

12.00 u : receptie n.a.v. ons 1- jarig bestaan en de toetreding tot de Stedelijke Cultuurraad, uitreiking van de medaille '1 jaar Numismatica'

Wandeling van Lakenhal naar 'Den Brasseur' (5 min)

13.00 u : diner, met muzikale omlijsting, à 25 € pp,
dranken niet inbegrepen.

aspergecrème-soep met bieslooksnippers
of - **kalfsfilet** met mosterd-dragonsaus
of - **zalmmedaillon** met dille-safraansaus
duo van chocomousse
koffie

15.00 u : historische stadswandeling met stadsgids

1 : 'Het Herentals van het Kapittel van Bergen' 1.5 km
uitgebreid bezoek aan St. Waldetrudiskerk en centrum

2 : 'Het Herentals van de Hertog van Brabant' 3.5 km
stadsvest, stuw op Nete, Oud Gasthuis, Begijnhof,
Infirmierie, Lakenhal en Boerenkrijgmonument

17.00 u : afsluitende **drink** in Brasserie 'Brigand'

Inschrijving voor diner en wandeling gebeuren door storting van 25 € per persoon op rek.nr. 001-4206136-01 van Numismatica, Postbus 105, 2200 Herentals, vóór 20 april, met vermelding van uw keuze :

diner : vis of vlees - **wandeling** : 1 of 2

Gratis medaille '1 jaar Numismatica Herentals' voor onze leden

Naast het mooi dagvullend programma voorzien we ook in de uitgifte van een **medaille**. Al onze aangesloten leden ontvangen gratis een medaille in gepatineerd brons, met hun naam. Indien gewenst kunnen zij ook een uitvoering in gepatineerd zilver 925/000 bestellen aan 30 €. Niet aangesloten leden kunnen een exemplaar in brons (10 €) of een uitvoering in zilver (40 €) bestellen door storting van het overeenstemmend bedrag op ons rekeningnummer, vóór 20 april, met vermelding: medaille

De medaille (50 mm) wordt vervaardigd door atelier **Mauquoy**. Deze kan op 21 mei afgehaald worden tijdens de receptie in de Lakenhal (12-13 u) of nadien op één van onze clubactiviteiten in 'Den Brasseur'.

Opgelet: inschrijvingen voor het diner en bestellingen voor een medaille zijn pas definitief na storting en moeten ons bereiken vóór 20 april !

Elk lid wil natuurlijk graag zijn naam correct op de gratis medaille. We vragen daarom aan iedereen om goed te controleren of er geen spelfouten voorkomen op het adresetiket. Zonder tegenbericht zal dit de naam zijn die op je medaille komt ! Graag zo snel mogelijk verwittigen op de volgende clubactiviteit, 0472-542147, of rudy.dillen@pandora.be

Afhalen van de gratis medaille kan slechts op vertoon van je lidkaart 2005 van Numismatica Herentals

Numismatica Herentals	rood	7 €
E.G.M.P. via Herentals	geel	11 €

Is deze nog niet in je bezit, vraag ernaar aan de bestuurstafel !

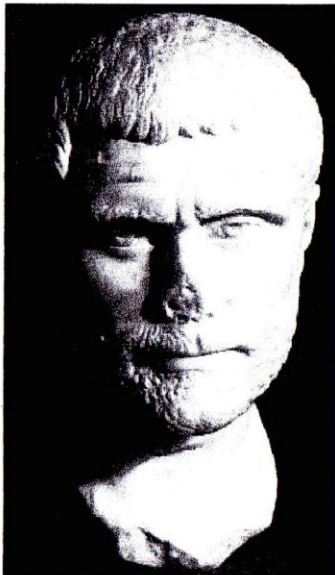

Op de Grote Ruildag van 'Numismatica Brugge en het Vrije' van 3 april in het Immaculata Instituut, Kon. Astridlaan 4 te Sint-Michiels - Brugge, loopt er tevens een tentoonstelling van de munten van **Claudius II Gothicus**, Romeins keizer van 268 tot 270.
info : Eddy Schutyser (voorz.) 050 - 825372

Antoninianus geslagen in 268 te Mediolanum

Boek: 'Claudius II en Quintillus – inclusief hun consecratiepunten'
door Eddy Schutyser, Oostkamp 2005

Naast een uitgebreide studie over de toestand van het Romeinse Rijk tijdens de 2^e helft van de 3^e eeuw, meer bepaald tijdens de regeringen van Claudius II en van zijn broer, Quintillus, geeft dit werk een overzicht van de keizerlijke en van de provinciale muntslag van beide vorsten. Bovendien wordt een totaal nieuw licht geworpen op het classificatiesysteem, ontworpen voor de consecratiepunten van de 2 keizers. Deze 376 bladzijden tellende catalogus resulteert in een heel repertorium munten en medailles, waarbij meer dan 80 % geïllustreerd wordt.

Als uitgangspunt werden een 16-tal vrij recente muntvondsten genomen die opnieuw kritisch werden geanalyseerd. Daarnaast werden een aantal verzamelingen en referentiewerken herbekeken. Ook wordt - wat vrij zelden gebeurt - de provinciale muntslag van genoemde vorsten opgenomen. Een uitgebreide bibliografie sluit dit werk af.

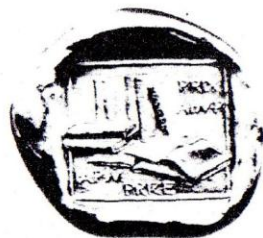
Het boek kan besteld worden bij : Eddy Schutyser, Jasmijnstraat 10, 8020 Oostkamp 050-825372 - numismatica@telenet.be
De kostprijs bedraagt 38 € (verzending 4 €), voorafbetaling op reknr. 280-0261502-27, met vermelding 'boek Claudius II'
Levering volgt binnen 10 dagen na storting.

Nog steeds houden een 37-tal personen een altijd-prijs-lootje van onze **beurs-tombola** van 5 december 2004. Deze prijsmunten wachten nog tot 21 mei om afgehaald te worden, ofwel op een clubactiviteit in Den Brasseur of tijdens de komende Algemene Ledenvergadering van het EGMP op zaterdag 21 mei 2005 te Herentals.

LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt
003	176	072	362	125	154	226	265
020	226	087	210	151	55	230	340
025	336	088	172	154	232	240	125
032	230	089	14	155	372	241	68
035	7	091	107	158	264	256	162
039	375	096	149	159	98	379	200
053	66	099	366	160	2	380	173
060	338	106	284	175	63		
063	4	118	386	182	334		
068	399	120	216	183	391		

IAPN Boekenprijs 2004 voor Gentse voorzitter Christiaan Dekesel

Onlangs mocht de heer Christiaan Dekesel uit handen van Art Friedberg, de President van de 'International Association of Professional Numismatists', de Boekenprijs 2004 in ontvangst nemen. Op de jaarlijkse Coinex Party in Engeland werd hem, voor 150 aanwezigen, het certificaat, de zilveren medaille en een prijzengeld

overhandigd. Samen met zijn vrouw Yvette reisde Christiaan Dekesel, op eigen kosten, zowat gans Europa door om de nodige informatie te verzamelen voor zijn monumentaal 3-delig oeuvre. 'A Bibliography of 17th Century Numismatic Books', in 2003 reeds uitgegeven door Spink (Londen) en Kolbe (USA), omvat een beschrijving van vroege numismatische lectuur uit deze periode.

De Brian Boru Harp op Ierse euromunten

Ivan Dillen

Op alle Ierse €-munten staat dezelfde harp afgebeeld, namelijk de Brian Boru - harp of de Trinity College - harp. Niet alleen op de huidige munten is deze harp te zien, maar ook reeds op de vroeger Ierse ponden, op de Ierse postzegels, zelfs op het Ierse wapenschild en in het logo van 'Guinness', het bekendste Ierse biermerk, staat zij afgebeeld. Waarom wordt dit instrument zo vaak gebruikt als Iers symbool bij uitstek?

De Ierse harp was reeds een nationaal monument in de 10° eeuw. Het was een instrument van de hogere klasse en de harpspelers waren niet enkel een bron van amusement en nieuws, maar ze waren ook vertellers van verhalen. Ze werden tevens beschouwd als wijzen en fungeerden dan ook vaak als raadgevers van de koning.

Omdat harpspelers de dragers van de Keltische legenden en verhalen waren en aldus de Ierse cultuur en het nationalisme uitdroegen, begonnen de Britten hen te vervolgen. Harpen werden verbrand en de spelers terechtgesteld. Op het einde van de 18° eeuw waren er bijna geen harpspelers meer over in Ierland. Samen met hen verdween ook bijna de harpmuziek

De harp als instrument verdween bijna helemaal, maar was zeer sterk aanwezig als symbool van de Ierse cultuur. Sinds de 16° eeuw is het wapen van Ierland een goudgekleurde harp op een blauw veld en het instrument was een belangrijk element op de groene vlag (or Érin go Brách) die sinds 1798 veel gebruikt wordt door de nationalisten.

De afbeelding van de harp zoals die nu te zien is op munten en biermerken, is niet gebaseerd op deze mythologische harp maar op de 17° eeuwse (of 14° eeuwse) Brian Boru harp (of Trinity College harp). De harp, als Iers symbool, wordt gelinkt aan de sterkste figuur uit de Ierse geschiedenis. Wie was deze Ierse held ?

Brain of Brian Boru (Brian Mc Cennetig of Brian Boroimhe in het Gaelic) was de eerste en enige opperkoning van Ierland. Hij versloeg de Vikingen in 1014 in de slag bij Clontarf. Hij werd geboren in Munster en was een lid van de Dal Cais -stam. In die tijd hadden de Vikingen het eiland in een wurggreep. De Ieren zelf collaboreerden uit vrees met de Noormannen ofwel behoorden ze tot de kleine koninkrijken die onderling met elkaar vochten. Tijdens een raid van de Vikingen was Brian getuige van de dood van zijn moeder en vele leden van zijn stam.

Hierdoor werd hij een voorstander van oorlog met de veroveraars. Eens hij oud genoeg was, voerde hij een guerrillaoorlog tegen de Noormannen. Hij was een bekwaam tacticus die verscheidene beslissende overwinningen behaalde. Hierdoor werd hij zowel bij de vijand als bij hun Ierse bondgenoten gevreesd.

Boru's campagne kreeg veel steun van het volk en veel Ieren sloten zich bij hem aan. De gecombineerde strijdkrachten waren in staat de meeste Noormannen uit Zuid-Ierland te verdrijven, inclusief hun leider Ivar. Tien jaar later echter keerde deze laatste belust op wraak terug. Hij nam Brian's broer Mahon, de koning van Munster, gevangen en doodde hem, Brian volgde hem op.

Kort daarna kwamen de strijdkrachten van Ivar en Brian tegenover elkaar te staan en het kwam tot een tweegevecht tussen de twee leiders. Ivar werd gedood waardoor de invloed van Vikingen in Zuid-Ierland een flinke klap te verwerken kreeg.

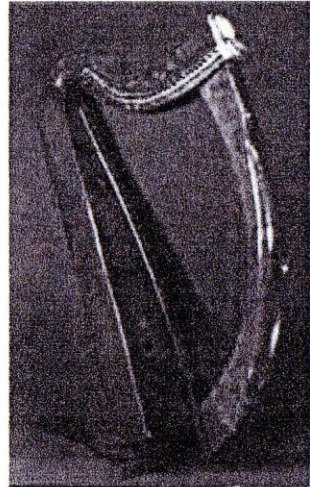
In het noorden van Ierland volgde Malachy II Boru's voorbeeld en zijn leger versloeg de Noorse vijand. Hij nam Dublin in 980 in en werd koning van Meath. De twee koningen ontmoetten elkaar in 998 en kwamen tot het akkoord om Ierland tussen hen te verdelen. Boru kreeg het zuiden en Malachy het noorden. Boru had echter te veel steun – zelfs in het noorden – en Malachy stemde er tenslotte mee in dat Brian

op een vreedzame manier zijn land overnam. Hij kreeg de titel van 'Ard Ri' of opperkoning.

In 1013 revolteerde Maelmunda, koning van Leinster en sloot een verbond met de Vikingen. Ze vroegen en kregen versterking van Boru's Ierse rivalen en bij de Vikingnaties van Normandië tot in IJsland. De twee machten ontmoetten elkaar op Goede Vrijdag in 1014 bij het stadje Clontarf. Bijna 4000 Ieren werden gedood waaronder Brian's zoon Murrough. Het Viking-Leinster leger leed echter nog grotere verliezen.

Na de strijd trok wat er van de Noorse strijdkracht nog over was zich terug naar hun schepen. Op hun vlucht stootten zij op het kamp van Brian Boru en besloten hem te doden. Brian kon nog verscheidene aanvallers doden, maar koning Brodar van Mann, bracht hem een dodelijke wonde toe. Vooraleer hij stierf kon Brian Brodar echter nog onthoofden.

Nu Brian's invloed wegviel, ging Ierland ten onder aan chaos en anarchie. Er zou nooit meer een koning opstaan die krachtig genoeg was om over heel Ierland te regeren. Vandaag is Boru, doordat hij vier vrouwen en naar het schijnt dertig concubines had, ook gekend als de stamvader van de O'Brien clan.

Paul en Linda,
uitbaters van
'Den Brasseur'
en onze koks
voor het diner
na de Algemene
Ledenvergadering
van 21 mei 2005.

Gerealiseerde prijzen

veiling 13 maart 2005

1	-	10	25.00	19	3.00	28	3.00	37	2.50
2	-	11	-	20	5.00	29	2.50	38	1.00
3	13.00	12	2.00	21	-	30	-	39	2.50
4	10.00	13	2.00	22	2.50	31	-	40	5.50
5	15.00	14	-	23	8.50	32	10.00	41	6.00
6	-	15	1.00	24	52.00	33	-	42	25.00
7	-	16	2.00	25	2.00	34	-	43	-
8	-	17	-	26	2.00	35	-		
9	3.00	18	1.50	27	1.00	36	-		

De Jef,
onze veilingroeper

veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, onze veilingmeester
 - deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam en adres, telefoon- en rekeningnummer, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend
 - elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een veilingnummer af aan de bestuurstafel. Door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder
 - het bod wordt verhoogd als volgt:
 - 1 – 5 € : + 25 cent
 - 5 – 10 € : + 50 cent
 - 10 – 50 € : + 1 €
 - 50 – 100 € : + 2 €
 - meer dan 100 € : + 5 €
 - na afloop van de veiling kunnen de kopers, na contante betaling, hun loten in ontvangst komen nemen
 - onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
 - niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven
 - de veilingkosten bedragen 5 % voor de verkoper en 5 % voor de koper
- veel succes !!**

1

2

8

9

nr	land	munt			kwal.	mat.	inzet			
1	Rome	Sept Severus	denarius	PROFECTIO AVG	93-211	ZF	Ag	17.50		
2		Gordianus III	sestertius	LAETITIA	238-244	F	Ag	25.00		
3		lot van 10 ongereinigde bronsmunten			3 ^e - 4 ^e eeuw	div.	AE	5.00		
4		bronzen imitatiepunt		9mm	4 ^e - 5 ^e eeuw	F	AE	20.00		
5	Brabant	Philips II	oord	Maastricht	1593	F	Cu	10.00		
6		Karel VI	oord	Antwerpen	1714	F/ZF	Cu	10.00		
7		Jozef II	10 oord	Brussel	1789	F/ZF	Ag	20.00		
8		Verenigde Belgische Staten		2 Oord	Brussel	1790	F	Cu	2.00	
9	Henegouwen	Jan I	sterling	Bergen (Mons)	1280-1304	F	Ag	50.00		
10	België	Leopold I	5 centimes	FR	1857	ZF	Cu	15.00		
11		Leopold I	2 centimes	FR	1859	F	Cu	2.50		
12		Leopold I	10 centimes	FR	bewerkt tot sieraad	1862	ZF	CuNi	1.00	
13		Leopold II	1 centime	FR	1882	FDC	Cu	10.00		
14		Albert I	5 frank - pos B	VL	1932	ZF	CuNi	4.00		
15		Albert I	5 francs - pos B	FR	1932	ZF	CuNi	4.00		
16		Prins Karel	100 frank	VL	kwartslag (90°)	1951	ZF	Ag	20.00	
17		Boudewijn I	250 fr kleine B (2 st.)	VL+FR	1976	ZF	Ag	15.00		
18		Albert II	50 fr	EK 2000	medailleslag	VL	2000	FDC	Ni	10.00
19		Albert II	50 fr	EK 2000	medailleslag	FR	2000	FDC	Ni	10.00
20	Brits India	¼ Anna		KM # 486	1887	ZF	Cu	1.00		
21	Cuba	40 Centavos		KM # 14.3	1915	ZF	Ag	10.00		
22	DDR	20 Mark		Ernst Thälmann	1971	ZF/PR	CuNi	2.00		
23		20 Mark		Heinrich Mann	1971	ZF/PR	CuNi	2.00		
24		20 Mark		Wilhelm Pieck	1972	ZF/PR	CuNi	2.00		
25		20 Mark		Friedrich Von Schiller	1972	ZF/PR	CuNi	2.00		
26		20 Mark		Otto Grotewohl	1973	ZF/PR	CuNi	2.00		
27	Duitsland	3 Mark		Pruisen	KM # 834.1	1912	ZF	Ag	7.50	
28		10 Cent		Westfalen	KM # 25	1809	F-	Ag	1.00	
29		1 groschen	A	Pruisen	KM # 435.1	1847	ZF	Ag	2.50	
30	Frankrijk	50 Centimes	A		KM # 834.1	1888	F/ZF	Ag	2.00	
31		5 Sols			KM # Tn33	1792	F	AE	5.00	
32	Guernsey	8 Doubles			KM # 7	1889	ZF	Cu	1.00	

12

21

24

27

nr	land	munt	kwaa	mat	inzet
33	Italië	10 Centesimi M	1862	Cu	1.00
34	Str. Settlem.	1 Cent	1889	Cu	2.00
35	Mexico	10 Cent	1864	Ag	20.00
36	Nederland	2 1/2 Cent	1880	Cu	2.50
37	Oostenrijk	50 Groschen	1935	CuNi	1.00
38	Rusland	5 Kopeks AM	1796	Cu	10.00
39	Spanje	1/2 Real	1850	Cu	5.00
40	medaille	Société Canine Maine-Anjou-Touraine	50 mm	Ag	5.00
41	wereld	3 muntensets: China, Ierland, Joegoslavië	div.	div.	6.00
42	Joegoslavië	muntenset	div.	div.	2.00
43	België	doosje munten Leopold I – heden	div.	div.	2.00
44	wereld	zakje munten	div.	div.	2.00

35

39

40

30

div = divers ZG = zeer goed F = fraai ZF = zeer fraai PR = prachtig FDC = Fleur de coin
 Ag = zilver AE = brons-koper Cu = koper Ni = nikkel Zn = zink

De Munt bevindt zich in het historisch hart van Brussel, vlakbij het Stadhuis en de Grote Markt. Er werden hier effectief van 1420 tot 1890 munten geslagen. Het 14^e eeuwse ‘**Herberge van Oistervant**’, de allereerste muntslagerij, onder Hertog Jan IV van Brabant, werd

echter afgebroken in 1531. In 1700 opende de Italiaanse financier Gio-Paolo Bombarda, bankier van Maximiliaan van Beieren, de laatste gouverneur van de Spaanse Nederlanden, een schouwborg op de plaats waar voorheen deze eerste muntslagerij stond. Vandaar de naam ‘**Muntshouwborg**’ of eenvoudig ‘**De Munt**’. Deze eerste schouwborg werd, omwille van de slechte staat, op vraag van Napoleon en op kosten van het Brussels stadsbestuur, herbouwd. In 1830 werd er dan ‘*La Muette de Portici*’ gespeeld, een opera met een sterk nationalistisch thema, waarna opstanden losbarstten tegen de Nederlandse koning Willem I. De onafhankelijkheid van België werd hierna een feit. In 1855 werd het theater door een brand in de as gelegd. Alleen de 4 buitenmuren, het fronton en de zuilengalerij bleven overeind. Ditmaal werd de heropbouw uitgetekend door de Brusselse architect Joseph Poelaert. In 1963 werd de Muntshouwborg uitgeroepen tot Nationale Opera. Het is echter Gerard Mortier die De Munt in de jaren ’80 opnieuw naar de top van de internationale operascène voert.

Iedere zaterdag om 12 u kan je als individuele bezoeker deelnemen aan een rondleiding in de Koninklijke Muntshouwborg. In het theater zijn de inkomhal, de eretrap, de bonbonnière, de grote foyer, de koninklijke loge en het salon een bezoek waard.

Muntplein 1000 Brussel
www.demunt.be
tel 02-2291200
info@demunt.be

In de veiling : een muntje van de eerste Belgische Staat

Deze belangrijke periode in de Belgische politiek speelt zich af in de nadagen onder het Oostenrijks bewind. De Oostenrijkse Habsburgers hadden zich steeds voorgedaan als 'absolutisten' die geen rekening hielden met onze instellingen en bestuurden onze gebieden vanuit Wenen. Jozef II wilde dan wel zijn stempel drukken op de Oostenrijkse Nederlanden : om de hopeloos ingewikkelde staats- en rechtsstructuren te rationaliseren, versmelt hij alle bestuursapparaten in 1 Algemene Regeringsraad, het land wordt verdeeld in 9 'kreitsen' met aan het hoofd intendanten die de lokale overheden controleren. De Kreits Antwerpen omvatte naast het Markgraafschap eveneens de Heerlijkheid Mechelen, die tot dan toe een afzonderlijke enclave had gevormd. Door de vele hervormingen (goede en slechte) beleefde ons land, door armoede en werkloosheid, weer een slechte periode. In Frankrijk draaide de revolutie al op volle toeren en ook hier te lande riep men om hervormingen. De hele maatschappij kraakte in haar voegen. De felle oppositie tegen de projecten van Jozef II liep uit in de Brabantse Omwenteling van 1787-1790. Vrijwilligers werden gerekruteerd om te vechten tegen de Oostenrijkers. Deze vrijwilligers werden patriotten genoemd en kregen bij hun inlijving een kokarde (onderscheidingsteken in de vorm van een roos) met rood, zwart en geel : de toekomstige kleuren van de Belgische vlag. Het toeval stak het kleine opstandelingenleger een handje toe : het Oostenrijks leger werd opgehouden door zijn oorlog tegen de Turken, en met de Brabantse Omwenteling zien de Oostenrijkse gezagdragers zich genoodzaakt ons land te verlaten. Op 11 jan 1790 roept de Staten-Generaal te Brussel de onafhankelijkheid van de **'Verenigde Belgische Staten'** uit, met een federale grondwet naar Amerikaans model. Dit bestel was echter geen lang leven beschoren. Door tweedracht, tussen de progressieve 'Vonckisten' en de conservatieve 'Statisten' (aanhangers van Van der Noot), ging de onafhankelijkheid vlug verloren en in december van datzelfde jaar vielen de 'Etats Beligues' als een onrijpe vrucht weer in de Oostenrijkse schoot.

Dubbele oord, Brussel 1790

Deze korte periode produceerde wel een hervorming van het monetaire systeem, dat opnieuw werd gebaseerd op de Brabantse gulden van 20 stuivers: een gouden leeuw, zilveren leeuwen, dubbele en enkele oorden.

Verenigde Belgische Staten, gouden leeuw (3 florijnen) Brussel 1790

Deze muntreeks werd uitsluitend door de Brusselse Munt geslagen in 1790. Na 1758 immers, was Brussel nog de enige muntplaats in de Zuidelijke Nederlanden, nadat men vanwege centralisatie van de muntslag alle andere munthuizen had gesloten. Deze munten, gegraveerd door Van Berckel, worden nog steeds aanzien als de meest artistieke uit die tijd. **RuD**

de krant : Wereldsterren hebben ook maar doordeweekse hobby's

Seks, drugs enmuntjes rapen

Het zijn ook maar mensen. Toch kijken we vaak op dat sommige stinkend rijke wereldsterren er in hun vrije tijd zulke doordeweekse hobby's op nahouden.

Bill Wyman - Muntjes rapen

Het lijkt niet echt iets voor doorwrochte muzikanten die jarenlang op seks, drugs en rock-'n-roll leefden. Voormalig Rolling Stones-bassist Bill Wyman waadt in zijn vrije tijd met een uit de kluiten gewassen metaaldetector door weiden en velden. De bassist zegt dat die bezigheid hem meer 'satisfaction' geeft dan weer 'ns op een van 's werelds grootste podia te staan. Meer dan 15 jaar al schuimt hij met de piepende apparatuur zijn weide omgeving af, in de hoop enkele waardevolle archeologische vondsten te doen. Resultaat tot dusver : 300 oude muntstukken, waarvan een van 1361 dateert en een andere uit het rijk van een zekere Saksische koning Harold II. **Het Nieuwsblad 12 maart**

De Tempelorde of Orde der Tempeliers is de naam van een van de eerste ridderlijke orden. De Orde werd in 1119 te Jeruzalem gesticht door Hugo van Payns en Godfried van Sint-Omaars, samen met een aantal andere ridders. Het ontstaan van de Tempelorde is een direct gevolg van de eerste kruistochten, met name van de verovering van Jeruzalem. Het doel van de Tempelorde was het beschermen van de pelgrims in het Heilige Land en onderweg daarheen of daar vandaan. De Tempeliers legden geloften af van kuisheid, gehoorzaamheid en armoede. De eed werd afgelegd tegenover de patriarch van Jeruzalem. De Tempeliers kregen hun eerste zetel in Jeruzalem van Koning Boudewijn II, op het oude tempelplein, op de plaats waar men dacht dat vroeger de tempel van Salomon had gestaan. Hieraan ontleenden zij hun officiële naam: **Pauperes Commilitones Christi Templique Salomonici**. Aan het hoofd van de Orde stond een grootmeester. ✠

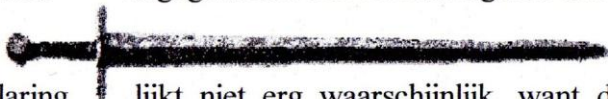
Zegel van Grootmeester Renaud de Vichier (1250-1256)

✠: S' : TUBE : TEMPLI : XPI :

✠SIGILLUM . MILITUM . XPISTI

✠ Aan de ene kant staat een gebouw met zuilen met een koepel. Dat was niet, zoals dikwijls beweerd wordt, de koepel van de tempel van de Heer, of de moskee van Omar (zo men wil) maar die van het Heilig Graf. De Tempeliers wilden op die manier de eerste functie van hun orde in de herinnering brengen, namelijk de bescherming van de pelgrims die bij

het graf van Christus kwamen bidden. Op het zegel van het koninkrijk Jeruzalem prijkte de koepel van de tempel van de Heer, samen met die van het Heilig Graf. Beide koepels omlijstten de Davidstoren, het paleis van de koning. De andere zijde van de zegel van de Tempelridders maakte de geschiedkundigen nog nieuwsgieriger, want we zien hier de voorstelling van twee ruiters op één paard, waarbij het volgende te lezen valt : 'zegel van de ridders van Christus'. Men heeft deze afbeelding op verschillende manieren geïnterpreteerd. Als we Engelse kroniekschrijvers mogen geloven, meende men er het symbool van de armoede uit de eerste dagen van de tempelorde in te zien : 'In dat jaar begon de orde van de tempelridders die aanvankelijk zo arm waren dat twee broeders één paard bereden, wat tegenwoordig in het zegel van de tempelridders is gegraveerd om tot nederigheid aan te sporen'. ✘

De verklaring lijkt niet erg waarschijnlijk, want de eerste ridders waren misschien 'arm', maar ze waren wel allemaal ridder. De regel schreef voor dat iedereen twee paarden mocht hebben. Er is ook een andere verklaring gezocht: het zegel symboliseert eenheid en toewijding. Hoewel sommige historici in de beide ruiters de twee stichters van de orde hebben willen zien, Hughues de Payns en Godfried de Sint-Omaars, moet men toch niet de symboliek van de goede verstandhouding, de harmonie en de discipline die in de orde moest heersen, vergeten. Sommigen artikelen van de regel lichten deze symboliek toe, in het bijzonder het artikel 'Over nappen en glazen' : 'wat de plaatsing van nappen (borden) betreft, laten de broeders met zijn tweeën eten, opdat zij elkaar bedienen en dat ze waardering hebben voor het leven in onthouding en in het gemeenschappelijk gebruiken van de maaltijd' (art.25). Dat hoeft niet te betekenen dat tempelridders met zijn tweeën uit dezelfde nap aten, zoals vaak wordt beweerd, hoewel dat in de middeleeuwen zeer gebruikelijk was. Er werd ook aanbevolen om samen het brood te breken. De regel legde de nadruk op het gemeenschappelijk leven en de symboliek van het zegel drukt hetzelfde uit. ✘ **EddyP**

Lijfspreuk van de Tempelorde :

NON NOBIS DOMINE, NON NOBIS, SED NOMINI TUO DA GLORIAM

Niet ons Heer, niet ons, maar U zij de glorie !

Ter gelegenheid van de hernieuwing op 1 februari 2005 van de overeenkomst tot oprichting van de **Belgisch - Luxemburgse Economische Unie** worden herdenkingsstukken van 2 euro uitgegeven. De nationale zijde van deze stukken draagt de naar links gekeerde beeldenaars van Groothertog Henri en Koning Albert II, omgeven door tweemaal zes vijfpuntige sterren en door de gekroonde

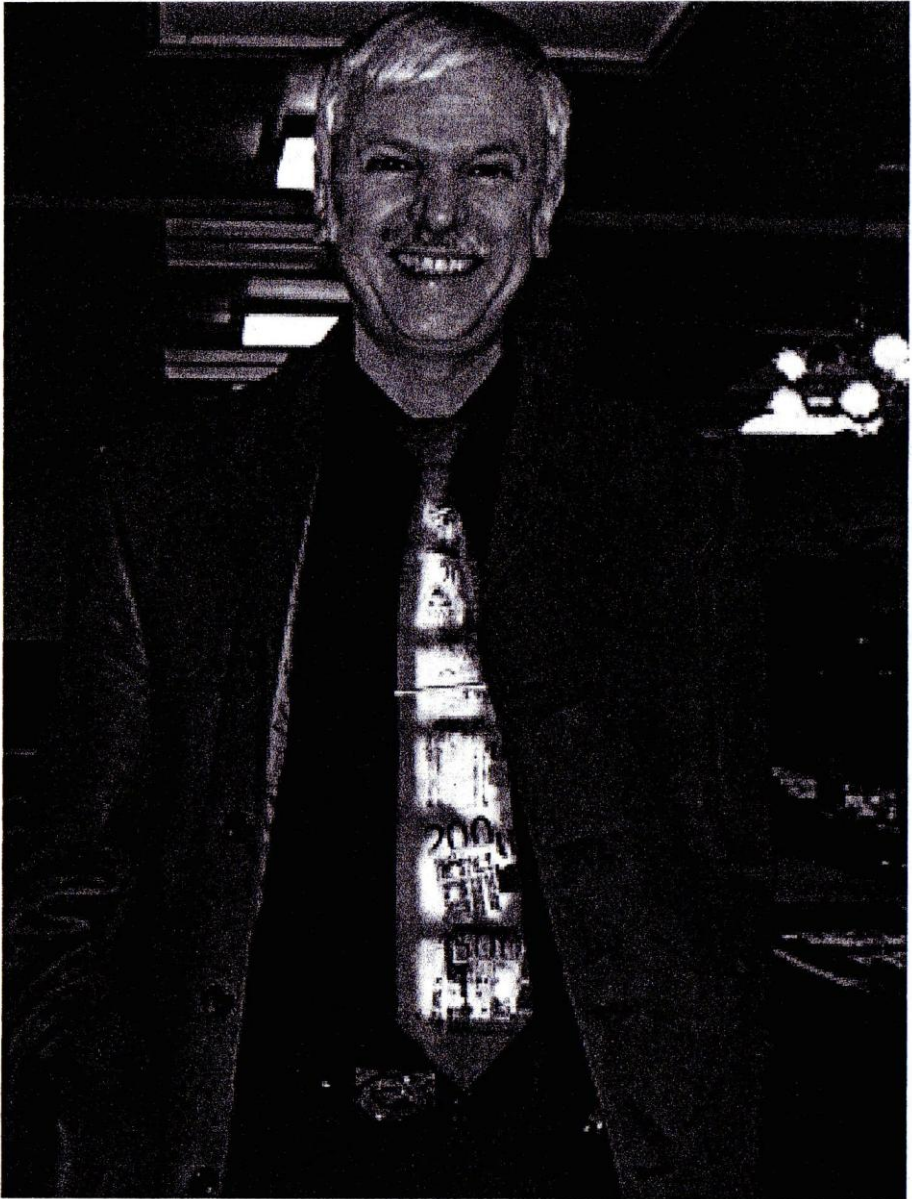
monogrammen van de twee vorsten. Het jaartal 2005 en de twee munttekens bevinden zich onder de twee beeldenaars.

Luxemburg maakte van 1842 tot 1918 deel uit van de Duitse Tolunie, maar sloot een overeenkomst met België, de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie of kortweg de **BLEU**. Het kwam tot stand door het verdrag van 25 juli 1921 voor een termijn van 50 jaar. Het werd van kracht op 1 mei 1922 en wordt sinds 1972, behoudens opzegging, automatisch om de tien jaar verlengd. Beide landen hebben nauwe historische banden. Onder het Ancien Régime maakten ze ook beide deel uit van de Oostenrijkse Nederlanden.

Het verdrag stelde een gemeenschappelijk douanetarief in voor goederen uit derde landen en hief alle heffingen en kwantitatieve beperkingen op het verkeer van goederen tussen de twee landen onderling op. De waarde van de Belgische en Luxemburgse frank werd gelijkgesteld. De Belgische munt wordt in het Groothertogdom Luxemburg in omloop gebracht, ook al blijft het zijn eigen munt uitgeven.

De verschillende wijzigingen die ze heeft ondergaan, waren steeds ingegeven door thematische en internationale ontwikkelingen zoals het invoeren van de Euro. In het verdrag van de Benelux en het verdrag van de EEG is de unie als een blijvend bestanddeel erkent. De Unie heeft wel veel aan betekenis ingeboet na de oprichting van de Benelux en de Europese Unie.

De Koninklijke Munt van België zorgde voor de uitgifte van deze herdenkingsmunt en bepaalde de oplage ervan op 6 miljoen stuks. De graveur is Luc Luycx

Op de clubactiviteit komen opdagen met een **'numismatische plastron'** - zo noemen we in de Kempen een met bankbiljetten versierde stropdas - vraagt om een plaatsje in ons tijdschrift. Leo kon 'em vorig jaar voor een goede 36 € op de kop tikken tijdens een kerstmarkt-bezoek in Duitsland.

De Jef,

... een gekwetst numismaat ...

De laatste maanden sukkel ik nogal wat af met mijn rug. Om tot een goede diagnose te komen hebben ze dan ook een heleboel foto's genomen : RX, CT, NMR, ... Voor mij, een leek op dit vlak, waren al die foto's ongeveer hetzelfde : witte, grijze en zwarte vlekken die samen een grillig en abstract geheel vormen. Boven of onder, voor of achter, links of rechts, ... je kan er kop noch staart aan krijgen, tot, de specialist je vakkundig uitlegt hoe de vork aan de steel zit. Dan pas wordt alles duidelijk : je voelt je wat nietig en koestert een enorme bewondering voor die gespecialiseerde kennis...

Hetzelfde gevoel overmande me toen ik op de vorige clubactiviteit mijn munt kocht op de veiling. Omdat ikzelf roeper was, had ik onze Lode, mijn 11 jarig zoontje, de opdracht gegeven te bieden op lot n° 4 : een antoninianus van de Romeinse keizer Gordianus III (238-244), verzilverd, met opschrift IOVI STATORI, inzetwaarde € 10. Als eerste stak mijn zoontje fier zijn bordje in de hoogte. Tegen mijn verwachting in kwam er geen hoger bod. Yes, yes, yes, dit was een koopje. Ik voelde me in mijn nopjes en koesterde even later mijn munt. Alles leek in orde ... tot iemand me vroeg de munt even te tonen. Aandachtig keek de 'specialist' naar de munt en velde zijn diagnose : 'een gewezen borstspeld'. Mijn munt was ooit tot borstspeld omgebouwd en dit was duidelijk merkbaar : twee vlekken op de keerzijde ontsierden de munt, een ervan nam zelfs een letter van het opschrift weg. Op mijn vraag hoe hij dat wist zonder de munt ooit gezien te hebben, antwoordde hij : 'kijk even naar deze lichtere vlekken'. De 'specialist' toonde me een kopie van de munt in het clubblad. Alles werd me duidelijk...ik voelde me een dikke oen met een ongelooflijke bewondering voor die specialist !!!

We doen een oproep naar onze leden om talrijk aanwezig te zijn op de EGMP - Algemene Ledenvergadering van **zaterdag 21 mei 2005** te Herentals. Door inschrijving en storting van 25 € neem je deel aan het mooi dagvullend programma. **Voor 2 gelukkigen kan dit zelfs gratis.** Op onze clubactiviteiten van zondag 10 april en 8 mei loten we er telkens één lid uit om deze dag gratis mee te maken. Ben je aanwezig en kom je uit de bus nodigen we je graag uit om samen met ons het **1-jarig bestaan van Numismatica Herentals** te vieren.

zondag 3 april 9-16 u

15e GROTE RUILDAG

munten – medailles - archeologie

Numismatica Brugge en Het Vrije

Immaculata Instituut

Kon. Astridlaan 4, 8200 St.-Michiels

Eddy Schutyser 050 / 825372

numismatica@telenet.be

zondag 3 april 9-16 u

Internationale Muntenbeurs Luxemburg

Novotel – Europaviertel Nord / Kirchberg

6 Rue du Fort Niedergrünwald

35 2 397325 jallay-ca@pt.lu

zaterdag 9 april (9-18 u)

zondag 10 april (10-17 u)

31 0 774774027

Papermoney Beurs Internationaal

Polfermolen Valkenburg NL

Plenkertstraat 50, Valkenburg a/d Geul

zondag 24 april 9.30 – 17 u

Internationale munten- en papiergeldbeurs Tilburg

Hotel 'De Druiventros

Boscheweg 11, Berkel-Enschot NL

013 / 5840197

zaterdag 30 april

start om 13.30 u

grote E.G.M.P. – veiling

Sociaal Centrum Immerzeel – Rerum Novarumstraat 4, Aalst

Voor de volledige veilinglijst, zie in uw Muntklapper

Numismatische agenda

april 2005

vr 1	Sporthal Bruultjeshoek - Wavervelden 12, O.L.V.-Waver	19.30-22u
za 2	EGMP Dendermonde-Kloksken, Het Keur, Dendermonde Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur.Verz.B. – 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Numism.Kring -Cult.Centrum, lok 2, Kunstlaan 5, Hasselt	13-17 u 13.30-17u 8-11 u 13-17 u
zo 3	EGMP Leuven – Ensor, Diestsesteenweg 133, Kessel-Lo EGMP ZW-VI. – Kartouchke, Ingelmunsterstr. 8, Izegem AEN Soignies – Maison Du Peuple, Rue des Tanneurs AEN Stockay – L'Union, rue Reine Astrid 69, St-Georges AEN Couvin – Lycée Gouttier, rue Gouttier 11, Couvin Edelweissje – St.-Katarina, - N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt	9-12.30 u 9-12 u 9-12 u 8-12 u 9-12 u 8.30-12 u
	15e grote ruildag Numismatica Brugge EGMP Immaculata Instituut, Koningin Astridlaan 4, 8200 St. Michiels-Brugge	9-16 u
di 5	AEN – P.Z. Heilige Geest, Dr. Lemoinestr. 13 Anderlecht	van 18u
za 9	EGMP Antwerpen– Ruggenhof, F.Van Dijkstr 46, Deurne AEN Nijvel – Col.St.Gertrude, Faubourg de Mons, Nijvel AEN Verviers – Bur. de Dépot, Rue du Collège, Verviers Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur.Verz.B. – 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13-16 u van 14.30 9-12 u 13.30-17u 8-11u
zo 10	EGMP Herentals – Brasseur, Bovenrij 50, Herentals AEN Mons – café aux Brasseurs, Av. du Bélian, Mons AEN Vielsalm–Les Doyards, rue de la Station 5, Vielsalm	9-12 u 9.30-13 u 9-12 u
ma 11	EGMP Brugge– lokaal CM, Moerkerkestwg 118, St-Kruis	van 19 u
di 12	N.K.Zeeland–C. Dauwendaele, Vrijlandstr.51 Middelburg	18.30-21u
za 16	Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur.Verz.B.–'t Kapiteintje, St.-Kathelijnestraat 30 Brussel MEDEC – zaal 'Ruggenhof', F.Van Dijkstraat 46, Deurne	13.30-17u 8-11u 13-16 u

zo 17	EGMP Gent – St.-Annakring, Nieuwenbosstraat 1, Gent EGMP Mechelen–Hof Villers, Persoonshoek 9, Mechelen EGMP ZW-Vlaand., Willem Tell, Brugsestr. 20, Kortrijk EGMP Limburg– C.C.‘Muze’ Dekenstr., Heusden-Zolder AEN Luik– Centre 104, Col.St.-Servais, 104 rue St-Gilles Numismatica Wetthra – CC De Poort, Markt 27, Wetteren Club des Collection.-Cent. Culturel, Rue Haute, Gosselies	9-12 u 10-12 u 13-16 u 9-12 u 9-13 u 9.30-13 u 8.30-12 u
za 23	Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– ’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Achter Olmen – T.I. St. Jansberg, Weerterstwg. Maaseik	13.30-17u 8-11 u 13-16 u
zo 24	EGMP Aalst – Immerzeel, Rerum Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen–’t Hoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen La Louviere – M. d Peuple, Rue d/l Station, HaineStPierre	van 9.30u 9-12 u 8.30-1130
	Internationale Muntenbeurs Tilburg Hotel Druiventros, Bosscheweg 11, Berkel – Enschoot	9-17 u
za 30	Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– ’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel EGMP - ledenveiling Soc. Centrum Immerzeel, Rerum Novarumstraat, Aalst	13.30-17u 8-11 u 13.30 u

VAN ECCELPOEL

lekkere kwaliteitswijn-tjes vanaf 4 euro

voor uw Communiefeesten, zomerfeesten, ...

Kom deze wijnen proeven !!

Castillo de Enguera – Crianza, Valencia 2002	rood	4,54
Carles, vin de pays de l' Herault 2000	rood	4,97
Baltasar Gracian, Macabeo – Spanje 2004	wit	5,95
Inurietta, Orchidea - Navarra 2004	rood	6,35

www.vaneccelpoel.com

info@vaneccelpoel.com

BTW: 459.684.875

FRT 082 055

BRASSERIE "DEN BRASSEUR"

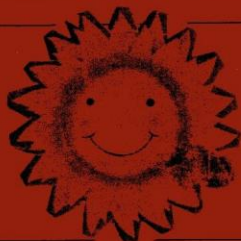
Bovenrij 50
2200 Herentals
Tel: 014-23.16.65

Kerstdagen: Woensdag - donderdag - uitgez. feestdagen
Andere dagen open vanaf 11 uur

uit sympathie

014-221878

café

't **ZONNEKE**

Kerkplein 1, 2200 Herentals

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 17 • 2280 Grobbendonk • Belgium • www.mauquoy.com

DAMS

Antwerpseweg 81, 2440 Geel - tel 014/58.87.23

munt

KOERIER

prachtig maandblad vol met

munten, penningen
bankbiljetten
goud en zilver

Gratis proefnummer! Omni-Trading B.V.
Canadalaan 8a, 7316 BX Apeldoorn

overal
verkrijgbaar!